

ඔපෙක් අරමුදලින් මූල්‍යනය කරන බස්නාහිර පළාත් මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය - 2024

ඔපෙක් අරමුදලින් මූල්‍යනය කරන බස්නාහිර පළාත් මාර්ග සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජය හා ඔපෙක් අරමුදල අතර 2015 ජුනි 26 දින එළඹි අංක 1662 P දරන ණය ගිවිසුම සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුවට වාර්තා කළයුතු යැයි මා සලකන මාගේ අදහස් හා නිරීක්ෂණ මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

1.2 ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම, අරමුණු, අරමුදල් යෙදවීම හා කාලය

ණය ගිවිසුම අනුව, වරාය, නාවික සහ මහාමාර්ග අමාත්‍යාංශය, වර්තමානයේ ප්‍රවාහන, මහාමාර්ග, වරාය සහ සිවිල් ගුවන් සේවා අමාත්‍යාංශය ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කරවීමේ නියෝජිතායතනය වන අතර මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතායතනය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ බස්නාහිර පළාතේ පෙර තෝරාගත් ජාතික මාර්ගවල කිලෝමීටර 27 ක් වැඩිදියුණු කිරීම, සංවර්ධනය කිරීම හා පුළුල් කිරීම ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු වේ. සිවිල් වැඩ සහ උපදේශන සේවා යන සංරචක දෙකක් යටතේ ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ. ණය ගිවිසුම අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඇස්තමේන්තුගත මුළු පිරිවැය රු. මිලියන 3,232.5 කට සමාන වූ එ.ජ.ඩො මිලියන 24.87 ක් වන අතර ඉන් රු. මිලියන 2,209.84 කට සමාන වූ එජ.ඩො මිලියන 17 ක් ජාත්‍යන්තර සංවර්ධනයට සැපයීම සඳහා ඔපෙක් අරමුදල එකඟ වී තිබුණි. ඉතිරි මුදල රු. මිලියන 1022.66 ක් ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් මූල්‍යනය කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු 2017 ඔක්තෝබර් 05 දින ආරම්භ කරන ලද අතර, 2019 ජුනි 28 දින වනවිට නිම කිරීමට සැලසුම් කර තිබුණි. කෙසේවෙතත්, ව්‍යාපෘතිය අවසන් කරන දිනය 2026 මැයි 10 දක්වා දීර්ඝ කර තිබුණි.

1.3 තත්ත්වගණනය කළ මතය

මාගේ වාර්තාවේ 2.1 කොටසේ විස්තර කර ඇති කරුණුවල බලපෑම හැර ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මුදල් ප්‍රවාහය ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.4 මතය සඳහා පදනම

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විසින් විගණනය සිදුකරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශයේ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

ව්‍යාපෘතියේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය පරීක්ෂා කිරීම සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ

අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුවෙන් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ත ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

මාගේ විගණනය තුළදී හඳුනාගත් වැදගත් විගණන සොයාගැනීම්, ප්‍රධාන අභ්‍යන්තර පාලන දුර්වලතා හා අනෙකුත් කරුනු පිළිබඳව පාලනය කරනු ලබන පාර්ශ්වයන් දැනුවත් කරන ලදී.

2. මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ අදහස් දැක්වීම

2.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

ගිණුම්කරණ අඩුපාඩුව මුදල / විගණන නිරීක්ෂණය රු.	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අනුව උපරිත වන්දි මුදල රු.701,250 සහ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු අවසන් කර ඇති බවත් පොලී ගෙවීම් සිදුකරමින් පවතින බවත් ව්‍යාපෘතිය අනාවරණය කර තිබුණි. කෙසේ	ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 01 හි 150 (ආ) වගන්තියට ප්‍රකාරව, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වල වත්මන් ක්‍රියාකාරකම් යටතේ, අපි "ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතු අවසන්" බව ප්‍රකාශ කර ඇත. මෙම ප්‍රකාශය පදනම් වී ඇත්තේ වන්දි මුදල් ගෙවීම්වලින් ආසන්න වශයෙන් 99% ක්	ගණකාධිකාරීවරයා විසින් ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය අංශ ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතවලට අනුකූල වන බවට සහතික විය යුතුය.

වෙනත්, 2025 වර්ෂයේ මුල් මාස තුන තුළදී උපචිත වන්දි මුදල් ගෙවීම රු.14,957,207 ක් වූ අතර ගෙවිය යුතු වන්දි සඳහා උණ ප්‍රතිපාදන මුදල රු.14,255,957 ක් විය.

අවසන් කර තිබීම හා ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය යටතේ වන්දි ලබා දීම සඳහා අවශ්‍ය සියලුම ක්‍රියා පටිපාටීන් අවසන් කර තිබූ බැවිනි. මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වන විට ඉඩම් කට්ටි 537 ක් පමණක් ලියාපදිංචි කර ඇති බවත්, ඉතිරි කොටස් තවමත් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ පවතින බවත් පිළිගනිමු.

2.2 නීතිරීති හා රෙගුලාසිවලට අනුකූල නොවීම

අංකය	නීතිරීති රෙගුලාසි යොමුව	හා වලට	අනුකූල නොවීම / විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ)	2019 මාර්තු 15 දිනැති කළමනාකරණ වක්‍රලේඛ අංක 01/2019 හි 9.3 උප වගන්තිය.	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මෙහෙයුම් කමිටු රැස්වීම් දෙකක් පමණක් පවත්වා ඇති අතර, එය ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්වල ප්‍රගතියට අහිතකර ලෙස බලපානු ඇත.	2024 වර්ෂයේදී මැතිවරණ පැවැත්වීම නිසා පරිපාලන ප්‍රමාදයන් සිදු වූ අතර, නීතිපතා රැස්වීම් කාලසටහනක් පවත්වා ගැනීමට නොහැකි විය.	වක්‍රලේඛ උපදෙස් අනුගමනය කළ යුතුය.	
(ආ)	2019 ජනවාරි 12 දිනැති කළමනාකරණ විගණන වක්‍රලේඛ අංක DMA/01/2019	සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘතිය විසින් කිසිදු ව්‍යාපෘති අභ්‍යන්තර විගණන සමාලෝචන කමිටු රැස්වීමක් පවත්වා නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී ස්වාධීන නිලධාරියෙකු පත් කරමින් විගණන කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරනු ලැබේ.	වක්‍රලේඛ උපදෙස් අනුගමනය කළ යුතුය.	

3. භෞතික කාර්යසාධනය

3.1 කොන්ත්‍රාත් පරිපාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
B 174 කඩුවෙල අතුරුගිරිය මාර්ග කොටස (කි.මී. 0+000 - කි.මී. 9+500) සිට සහ B 451 වල්ගම - අතුරුගිරිය මාර්ග කොටස (කි.මී.		

0+000 - කි.මී. 1+210) සිට

පුනරුත්ථාපනය/වැඩිදියුණු කිරීම.

කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසිවල 8.1 උප වගන්තියට අනුව, ව්‍යාපෘතියේ ඉංජිනේරුවරයා ව්‍යාපෘතියේ ආරම්භක දිනය 2018 ජනවාරි 29 ලෙස තහවුරු කර ඇති අතර පසුව ආරම්භක දින සිට මාස 18 කට පසු මුල් අවසන් කිරීමේ දිනය එනම් 2019 ජූලි 28 සංශෝධනය කරන ලදී.

තවද, කොන්ත්‍රාත්තුවේ කොන්දේසි වල 2.1 උප වගන්තියට අනුව, සේව්‍යෝජකයා විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුට වැඩබිමේ සියලුම අංශ වෙත ප්‍රවේශ වීමේ අයිතිය වැඩ ආරම්භක දින සිට දින 07 ක් ඇතුළත ලබා දිය යුතුය.

මේ සම්බන්ධයෙන් පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

- (අ) i. 2023 ජනවාරි 01 දිනැති තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු වාර්තාව අනුව, සේව්‍යෝජකයා ඉහත 2.1 උප වගන්තියට අනුකූලව ප්‍රවේශ වීම සඳහා වැඩබිමේ අයිතිය ලබා දීමට අපොහොසත් වී තිබුණි. සම්පූර්ණ ඉඩම වැඩබිමට කොන්ත්‍රාත්කරුට ලබා දීම වෙනුවට සමහර අතරමැදි කොටස් පමණක් ලබා දී තිබූ අතර එම කොටස් බොහොමයක් එක ලඟ නොතිබූ අතර 2018 පෙබරවාරි 05 දින වන විටත් සම්පූර්ණ වැඩබිම ලබා දී නොතිබුණි. එබැවින්, ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ නොකිරීම හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුට සීමිත පරතරයක් තුළ වැඩ කිරීමට සිදු වූ අතර බාධාවීම් හා ප්‍රමාදයන් සිදුවී තිබුණි.
- කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසිවල 2.1 උප වගන්තිය යටතේ අවශ්‍ය පරිදි වැඩබිම සම්පූර්ණයෙන් අත්පත් කර ගැනීම සිදුකර කොන්ත්‍රාත්කරුට ලබා දිය නොහැකි වූ බව අපි පිළිගනිමු. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදයන් සිදුවීම මෙයට මූලික වශයෙන් හේතුවිය. මෙම සාධක හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුට බාධාවන් ඇතිවීම හා සේවා කොන්දේසි සීමා වීම සිදුවිය.
- ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ සැලැස්මට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක විය යුතුයි.
- ii. ඒ අනුව, සේව්‍යෝජකයා විසින් වැඩබිමට ප්‍රවේශවීමේ අයිතිය ලබා දීමට අපොහොසත් වීම
- කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසිවල 2.1 උප වගන්තිය යටතේ අවශ්‍ය පරිදි වැඩබිම සම්පූර්ණ අත්කරගැනීම
- ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් ඉඩම් අත්පත් කර

සැලකිල්ලට ගනිමින්, ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරුවරයා විසින් දින 795 ක් සඳහා අවස්ථා 03 කදී කාල දීර්ඝ කිරීම (EOT) අනුමත කර තිබුණි. ඊට අමතරව, පාස්කු ඉරිදා ප්‍රභාතය සහ කොවිඩ් 19 හේතුවෙන් දින 46 ක කාලයක් සඳහා අනුමත කර තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ව්‍යාපෘතිය විසින් 2020 නොවැම්බර් මාසයේදී වැඩ බිම සියයට 100 ක් ලබා දී තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් කාල දීර්ඝ කිරීම ලබා දුන් කාලයට එරෙහිව දීර්ඝ කිරීමේ පිරිවැය සඳහා රු. මිලියන 1,939.01 ක හිමිකම් පෑම් 05 ක් ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර ව්‍යාපෘතිය විසින් 2024 ඔක්තෝබර් 10 දින රු. මිලියන 318.66 ක් ගෙවා තිබුණි.

කර කොන්ත්‍රාත්කරුට ලබා දිය නොහැකි බව අපි පිළිගනිමු. ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියේ ප්‍රමාදයන් සිදුවීම මෙයට මූලික වශයෙන් හේතුවිය. මෙම සාධක හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුට බාධාවන් ඇතිවීම හා සේවා කොන්දේසි සීමා වීම සිදුවිය.

ගැනීමේ සැලැස්මට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක යුතුයි.

iii. තවදුරටත්, ආරම්භක BOQ අනුව තාවකාලිකව වෙන්කර ඇති මුදල් යටතේ දීර්ඝ කිරීමේ පිරිවැයට අවසර දී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. කෙසේ වෙතත්, රු. මිලියන 318.66 ක අයදුම්කල මුදල ඊට පටහැනිව, ගෙවා ඇති අතර එය කළ වැඩ වටිනාකම යටතේ IPC හි දක්වා ඇත. එමනිසා, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ව්‍යාපෘතිය ආරම්භක BOQ හි අනුමත කල තාවකාලිකව වෙන්කර ඇති මුදල් ප්‍රමාණය වන රු. මිලියන 153.10 ඉක්මවා රු. මිලියන 386.16 දක්වා තාවකාලිකව වෙන්කර ඇති මුදල් ප්‍රමාණය ගෙවා තිබුණි.

මෙම අතිරේක වෙන්කිරීම ඇතුළුව සංශෝධිත BOQ, මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරියෙහි අභ්‍යන්තර අනුමත කිරීමේ ක්‍රියාවලිය හරහා නිසි ලෙස ඇගයීමට ලක් කර අනුමත කරන ලදී.

IPC සහතික කිරීමේදී කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසි (COC) අනුව සේවායෝජකයාගේ අයිතිවාසිකම් තහවුරු කර ඇති බව සහතික කිරීම සඳහා විධිමත් පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුතුය.

iv. කෙසේ වෙතත්, එම හිමිකම් පෑම්වල උෞත තක්සේරුව හේතුවෙන්, ඉහත සඳහන් ප්‍රමාද කාලයට අදාළව වැඩබිම් පොදුකාර්ය වියදම්, බාධා කිරීමේ පිරිවැය, ප්‍රධාන කාර්යාලීය පොදුකාර්ය, නිෂ්කාර්ය පිරිවැය, රඳවා ගැනීම් නිදහස් නොකිරීමේ පිරිවැය, මූලික කටයුතු දීර්ඝ

කොන්ත්‍රාත්කරු රු.1,581,612,295 ක අයදුමක් ඉදිරිපත් කළ අතර, එයට වැඩබිම් පොදු කාර්ය වියදම්, ප්‍රධාන කාර්යාල පොදු කාර්ය වියදම්, බාධා කිරීමේ වියදම්, නිෂ්කාර්ය වියදම් සහ වෙනත් සංරචක කිහිපයක් ඇතුළත් වේ. කෙසේ වෙතත්, සේවායෝජකයාගේ මතය

ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ සැලැස්මට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක වන බවටත්, සේවායෝජකයාගේ අයිතිවාසිකම් කොන්ත්‍රාත්

කිරීම ආදිය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් 2024 ජූලි 03 දින රු.1,581,612,295 ක ආරවුල් විනිශ්චය මණ්ඩල නිර්දේශයක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි.

ආරවුල් විනිශ්චය මණ්ඩලය (DAB) විසින් ලබා දුන් උපදෙස් අනුව ඉංජිනේරු/PMU විසින් සමාලෝචිත වර්ෂය අවසන් වන විට, නැවත ඇගයීමක් සිදු කර ඇති අතර, නැවත ඇගයීමට ලක් කරන ලද මුදල රු. 298,070,447 ක් වූ අතර, කොන්ත්‍රාත්කරු සහ සේවායෝජකයා යන දෙදෙනාම 2025 ජනවාරි වන විට DAB තීරණය පිළිබඳව අතෘප්තිමත් බව ප්‍රකාශ කිරීමේ දැන්වීම යවා තිබුණි.

ඒ අනුව, සැලසුම් කළ කාල සීමාව තුළ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය නිම නොකිරීම හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතියේ පිරිවැය අනවශ්‍ය ලෙස රු. 298,070,447 කින් වැඩි වී තිබුණි.

අනුව, මෙම පිරිවැය සංරචක සම්පූර්ණයෙන්ම සහතික කර නොමැති අතර සත්‍ය තක්සේරු කිරීම් පිළිබිඹු නොකරයි.

ආරවුල් විනිශ්චය මණ්ඩල (DAB) ක්‍රියාවලියේ කොටසක් ලෙස, 2024 දෙසැම්බර් 27 දිනැති DAB තීරණයට අනුව, හිමිකම් පෑම නැවත අගයන ලෙස ඉංජිනේරුවරයා විසින් ඉල්ලා සිටී අතර, එය සේවායෝජකයා විසින් පිළිගනු නොලැබුණි. මෙම කාරණය සාමකාමී විසඳුමක් හෝ බේරුම්කරණයක් දක්වා ඉදිරියට යා හැක.

කොන්දේසි (COC) අනුව තහවුරු කර ඇති බවටත් සහතික කිරීම සඳහා විධිමත් පරීක්ෂණයක් පැවැත්විය යුතුය.

(ආ) තවද, අතුරු ගෙවීම් සහතික අංක 43, 47 සහ 50 සඳහා භාවිතා කරන ලද වර්ථමාන දර්ශකවලට අදාළව තවත් හිමිකම් පෑමක් (ආරවුල 5) ඉදිරිපත් කර තිබුණි. ඒ යටතේ, කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් රු.24,603,954 ක හිමිකම් පෑමක් සිදු කර තිබුණි. ආරවුල 5 සඳහා 2024 සැප්තැම්බර් 30 දිනැති DAB තීරණයට අනුව, IPC අංක 43, 47 සහ 50 සම්බන්ධයෙන් පිරිවැය වෙනස්වීම් සඳහා ගැලපීමක් ලෙස කොන්ත්‍රාත්කරුට කිසිදු ශේෂ මුදලක් සහ පොලී ගාස්තුවක් හිමි නොවන අතර, පිරිවැය වෙනස්වීම් සඳහා ගැලපීම සම්බන්ධයෙන් වැඩිපුර ගෙවන ලද මුදලක් ලෙස කිසිදු මුදලක් අයකර ගැනීමට සේවායෝජකයාට අයිතියක්

කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අනුමත කර නොමැති හිමිකම් පෑමට එම තත්ත්වයන් යටතේ සහතික කරන ලද වැඩිපුර ගෙවීම් අයකර ගැනීමේ අයිතිය ආරක්ෂා කිරීම සඳහා සේවායෝජකයා අතෘප්තිමත් දැන්වීමක් ඉදිරිපත් කළේය. DAB තීරණය කොන්ත්‍රාත්කරුගේ හිමිකම් පෑම හෝ සේවායෝජකයාගේ ප්‍රතිසාධන ඉල්ලීම පිළි නොගත් නිසා මෙය අවශ්‍ය විය. විරෝධතාවයකින් තොරව තීරණය පිළිගැනීම, අනාගත බේරුම්කරණ හෝ බේරුම්කරණ ක්‍රියාමාර්ගවලදී සේවායෝජකයාට නීත්‍යානුකූල හිමිකම් ලබා ගැනීමට ඇති හැකියාව වළක්වනු ඇත.

ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය කාර්යක්ෂමව සම්බන්ධීකරණය කිරීමෙන් සහ කොන්ත්‍රාත් කොන්දේසි (COC) අනුව සේවායෝජකයාගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරන බව සහතික කිරීමෙන් අලාභ අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කළ යුතුය.

නොමැත.

කෙසේ වෙතත්, කොන්ත්‍රාත්කරු සහ සේවායෝජකයා යන දෙදෙනාම 2024 ඔක්තෝබර් වන විට ආරවුල් අංක 5 සඳහා ඉහත තීරණය සම්බන්ධයෙන් DAB වෙත අතෘප්තිය පිළිබඳ දැන්වීම යවා තිබුණ අතර සේවායෝජකයාගේ අතෘප්තිය පිළිබඳ දැන්වීම විගණනයට ගැටළු සහගත විය.

(ඇ) පැකේජ අංක OFID-3/01 කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අතුරු ගෙවීම් සහතික නිදහස් කර ගෙවීම් සඳහා ඉදිරිපත් කළද, ව්‍යාපෘතිය විසින් නියමිත දින සිට, දින 05 ත් දින 31 ත් දක්වා ප්‍රමාදයක් සහිතව අතුරු ගෙවීම් සහතික 05 ක් පියවා තිබුණි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ප්‍රමාද වූ කාලය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරු රුපියල් මිලියන 20.07 ක පොලියක් ගෙවා තිබුණි. කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ගෙවීම් පියවීමේ ප්‍රමාදය ව්‍යාපෘති පිරිවැය ඉක්මවා යාමට බලපා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.	වැඩියෙන් සිදුකළ BOQ ප්‍රමාණයන් සමඟ ගැළපෙන පරිදි B.O.Q. සංශෝධනය කරන ලදී. සංශෝධිත B.O.Q. සඳහා ප්‍රදානකරුවන්ගේ කැමැත්ත ලැබෙන තෙක් IPC ගෙවීම ප්‍රමාද වූ අතර, අමතර පිරිවැය සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා ගනිමු.	ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා විසින් අදාළ කාර්ය මණ්ඩලය කාර්යක්ෂමව සම්බන්ධීකරණය කිරීමෙන් අලාභ අවම කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කළ යුතුය.

3.2 නිෂ්ක්‍රීය/ අක්‍රීය/ උන උපයෝජිත සම්පත්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේදී විදේශ ණය සහ ශ්‍රී ලංකා රජයේ (GOSL) සංරචක යටතේ පිළිවෙලින් රුපියල් මිලියන 100 ක් සහ රුපියල් මිලියන 660 ක් ප්‍රතිපාදන ලබා දී තිබුණි. කෙසේවෙතත්, විදේශ ණය ප්‍රතිපාදනයෙන් රුපියල් මිලියන 45 ක් එනම් සියයට 45 ක් සහ ශ්‍රී ලංකා රජයේ ප්‍රතිපාදනයෙන් රුපියල් මිලියන 625.8 ක් එනම් සියයට 94.8 ක් පමණක් ව්‍යාපෘතිය විසින් භාවිතා කර තිබුණි.	සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී අංක 9/1 පාලම ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම ආරම්භ කිරීමට තීරණය කර තිබුණද, නොවැළැක්විය හැකි ප්‍රසම්පාදන ප්‍රමාදයන් හේතුවෙන් අපේක්ෂිත පරිදි වැඩ ආරම්භ කිරීමට නොහැකිවුණි.	බැඳීම් ගාස්තු ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා විසර්ජන සැලැස්මට සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අනුකූල විය යුතුයි.
(ආ) ව්‍යාපෘතියේ ණය ගිවිසුම 2015 ජුනි 26 දින ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 17 කට අත්සන් කරන ලද අතර එය 2019 ජුනි 30 දින අවසන් කිරීමට	1.2.2 (අ) (i) හි පැහැදිලි කර ඇති පරිදි, ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ප්‍රමාදය සහ මූල්‍ය අර්බුදය හේතුවෙන් ව්‍යාපෘතිය	බැඳීම් ගාස්තු ඇතිවීම වැළැක්වීම සඳහා විසර්ජන සැලැස්මට සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට

නියමිතව තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, ප්‍රමාද විය. ඒ අනුව, ඉතිරි ණය අනුකූල විය යුතුයි. ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු ප්‍රමාද ප්‍රතිපාදන භාවිතා කිරීම සඳහා විම හේතුවෙන්, ණය අවසන් ණය වලංගු කාලය දීර්ඝ කරන කිරීමේ දිනය අරමුදල් සපයන ලදී. ආයතනය විසින් 2026 මැයි 10 දක්වා කිහිප වතාවක් දීර්ඝ කර තිබුණි. ණය ආපසු ගෙවීම 2020 දී ආරම්භ කර තිබුණද, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට මුළු ණය පහසුකම්වලින් ඇමරිකානු ඩොලර් මිලියන 2.13 ක් එනම් සියයට 12.5 ක් වැය කිරීමට ව්‍යාපෘතියට නොහැකි විය.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණ ගැටලු

සේවක තනතුර	තනතුරු සංඛ්‍යාව			කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
	අනුමත	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට නැවත	පුරප්පාඩු සංඛ්‍යාව/ අතිරික්ත		
අභ්‍යන්තර විගණක	1	0	1	කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අභ්‍යන්තර විගණක තනතුර අනුමත කර නොමැත.	ප්‍රධාන ගණන්දීමේ නිලධාරී විසින් ඵලදායී අභ්‍යන්තර විගණන ක්‍රියාවලියක් පවතින බව සහතික කළ යුතුය.

3.4 ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ගැටලු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකරණයේ ප්‍රතිචාරය	විගණකගේ නිර්දේශය
ලැබී තිබූ තොරතුරු අනුව, රජයට අයත් ඉඩම් කට්ටි 506 ක් ඇතුළුව ඉඩම් කට්ටි 2747 ක් අත්පත් කර ගැනීමට නියමිතව තිබූ අතර ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ පනතේ 17 වන වගන්තිය යටතේ රුපියල් මිලියන 1682 ක වන්දි මුදල ගෙවා තිබුණි. ඊට අමතරව, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින දක්වා වන්දි ගෙවීමේ ප්‍රමාදයන් සඳහා පොලිය ලෙස රුපියල් මිලියන 345 ක මුදලක් ගෙවා තිබුණි. කෙසේ වෙතත්, 2024 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ	44 වන වගන්තිය යටතේ ඉඩම් ලියාපදිංචි කිරීමේ කටයුතු ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් සිදු කරනු ලැබේ. ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කරන ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල වෙත ඉල්ලීම් කිහිපයක් ඉදිරිපත් කළද, ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවල සම්පත් හිඟය හේතුවෙන් එය ප්‍රමාද විය.	ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලීන් ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ සැලැස්මට අනුකූලව ක්‍රියාත්මක යුතුයි.

පනතේ 44 වන වගන්තිය යටතේ ඉඩම් කට්ටි 538 ක් පමණක් ලියාපදිංචි කර තිබුණ අතර ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලිය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා මුළු ඉඩම් කට්ටිවලින් සියයට 80.5 ක් ඉතිරිව තිබුණි. එබැවින්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මාර්ග තුනක වැඩිදියුණු කිරීමේ කටයුතුවල සමස්ත භෞතික ප්‍රගතියෙහි ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ කටයුතුවල සියයට 88.7 ක ප්‍රගතිය සියයට 100 ක් ලෙස සඳහන් කර තිබුණි.